

02.10.2023

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

**02 Ekim 2023
Pazartesi**

02.10.2023

RESMİ GAZETE'DE BUGÜN

02 Ekim 2023 Pazartesi

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

YÖNETMELİK

— Afyon Kocatepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği

TEBLİĞLER

— 2023 Yılı Temmuz Ayına Ait Yatırım Teşvik Belgeleri Listesi

— 2023 Yılı Temmuz Ayına Ait Tamamlama Vizesi Yapılan Yatırım Teşvik Belgeleri Listesi

— 2023 Yılı Temmuz Ayına Ait İptal Edilen Yatırım Teşvik Belgeleri Listesi

Eylülde markette 37 üründen 29'unun fiyatı yükseldi

Türkiye Ziraat Odaları Birliği (TZOB) Genel Başkanı Şemsi Bayraktar, eylül ayında markette 37 ürünün 29'unda fiyatın yükseldiğini bildirdi.

TZOB Genel Başkanı Şemsi Bayraktar, yazılı açıklamayla eylül ayı üretici ile market arasındaki fiyat değişimlerini, değişimlerin nedenlerini değerlendirdi.

Üretici ve market arasındaki en fazla fiyat farkının yüzde 338,3'le limonda görüldüğünü bildiren Bayraktar, limondaki fiyat farkını yüzde 232 ile kuru soğanın, yüzde 216,1 ile elmanın, yüzde 197,3 ile kırmızı mercimeğin, yüzde 192 ile maydanozun ve yüzde 188,3 ile havucun izlediğini kaydetti.

Üreticide 4,5; markette 19,5 lira

Limonun 4,4, kuru soğanın 3,3, elmanın 3,2, kırmızı mercimeğin 3, maydanozun ve havucun 2,9 kat fazla fiyata satıldığına işaret eden Bayraktar, "Üreticide 4 lira 46 kuruş olan limon 19 lira 55 kuruşa, 4 lira 81 kuruş olan kuru soğan 15 lira 97 kuruşa, 8 lira 70 kuruş olan elma 27 lira 50 kuruşa, 17 lira 50 kuruş olan kırmızı mercimek 52 lira 02 kuruşa, 4 lira 21 kuruş olan maydanoz 12 lira 31 kuruşa, 9 lira olan havuç 25 lira 95 kuruşa markette satıldı." bilgilerini paylaştı.

37 üründen 29'u zamlandı

Bayraktar, söz konusu ayda markette 37 ürünün 29'unda fiyatın arttığını, 7'sinde ise fiyatın düştüğünü, bir üründe ise fiyat değişimi yaşanmadığını aktararak, markette fiyatı en fazla artan ürünün yüzde 45,9 ile fındık olduğunun altını çizdi.

02.10.2023

Fındıktaki fiyat artışını yüzde 26,8 ile kuru kayısının, yüzde 25,6 ile şeftalinin, yüzde 25 ile kırmızı mercimeğin, yüzde 22,3 ile yumurtanın takip ettiğine dikkati çeken Bayraktar, markette fiyatı en çok azalan ürünün ise yüzde 16,6 ile yeşil mercimek olduğunu, bu ürünü yüzde 11,5 ile patlıcan, yüzde 4 ile domates, yüzde 3,9 ile kuru üzümün izlediğini belirtti.

Üreticide 7 üründe fiyat düştü

Eylül ayında üreticide 29 ürününün 21'inde fiyat artışı, 7'sinde fiyat düşüşü olduğunu, bir üründe ise fiyat değişimi olmadığını ifade eden Bayraktar, şu bilgileri paylaştı:

"Üretici fiyatlarında kuru kayısıda fiyat değişimi olmadı. Geçen ay 8 lira olan limon fiyatları yüzde 44,3 azalışla 4,46 liraya düştü. Pazarlama sıkıntısı yaşayan üreticilerimiz emeğinin karşılığını alamazken, artan market fiyatları nedeniyle üreticideki bu düşüş tüketiciye yansımada. Limondaki fiyat düşüşünü yüzde 19,5 ile patlıcan, yüzde 12,3 ile patates, yüzde 11,2 ile domates izledi. Üreticide en fazla fiyat artışı yüzde 109,1 ile kuru incirde görüldü. Kuru incirdeki fiyat artışını yüzde 100 ile kuru üzüm, yüzde 74 ile elma, yüzde 64,3 ile kuru fasulye ve yüzde 50 ile havuç takip etti."

Bayraktar, üretici fiyat değişiminin nedenlerine de değinerek, mazot ve gübre desteklerinin artırılmasını istedi.

Eylülde en fazla fiyat farkı limonda görüldü: Yüzde 338

TZOB Genel Başkanı Bayraktar, eylülde üretici ve market arasındaki en fazla fiyat farkının yüzde 338,3 ile limonda görüldüğünü belirtti.

Türkiye Ziraat Odaları Birliği (TZOB) Genel Başkanı Şemsi Bayraktar, yaptığı yazılı açıklamada, eylül ayı üretici ile market arasındaki fiyat değişimlerini, değişimlerin nedenlerini değerlendirdi.

Üretici ve market arasındaki en fazla fiyat farkının yüzde 338,3 ile limonda görüldüğünü bildiren Bayraktar, limondaki fiyat farkını yüzde 232 ile kuru soğanın, yüzde 216,1 ile elmanın, yüzde 197,3 ile kırmızı mercimeğin, yüzde 192 ile maydanozun ve yüzde 188,3 ile havucun izlediğini kaydetti.

Limonun 4,4, kuru soğanın 3,3, elmanın 3,2, kırmızı mercimeğin 3, maydanozun ve havucun 2,9 kat fazla fiyata satıldığına işaret eden Bayraktar, "Üreticide 4 lira 46 kuruş olan limon 19 lira 55 kuruşa, 4 lira 81 kuruş olan kuru soğan 15 lira 97 kuruşa, 8 lira 70 kuruş olan elma 27 lira 50 kuruşa, 17 lira 50 kuruş olan kırmızı mercimek 52 lira 02 kuruşa, 4 lira 21 kuruş olan maydanoz 12 lira 31 kuruşa, 9 lira olan havuç 25 lira 95 kuruşa markette satıldı." bilgilerini paylaştı.

Markette en fazla fındığın fiyatı arttı

Bayraktar, söz konusu ayda markette 37 ürünün 29'unda fiyatın arttığını, 7'sinde ise fiyatın düştüğünü, bir üründe ise fiyat değişimi yaşanmadığını aktararak, markette fiyatı en fazla artan ürünün yüzde 45,9 ile fındık olduğunun altını çizdi.

02.10.2023

Fındıktaki fiyat artışını yüzde 26,8 ile kuru kayısının, yüzde 25,6 ile şeftalinin, yüzde 25 ile kırmızı mercimeğin, yüzde 22,3 ile yumurtanın takip ettiğine dikkati çeken Bayraktar, markette fiyatı en çok azalan ürünün ise yüzde 16,6 ile yeşil mercimek olduğunu, bu ürünü yüzde 11,5 ile patlıcan, yüzde 4 ile domates, yüzde 3,9 ile kuru üzümün izlediğini belirtti.

Eylül ayında üreticide 29 ürünün 21'inde fiyat artışı, 7'sinde fiyat düşüşü olduğunu, bir üründe ise fiyat değişimi olmadığını ifade eden Bayraktar, şu bilgileri paylaştı:

"Üretici fiyatlarında kuru kayısında fiyat değişimi olmadı. Geçen ay 8 lira olan limon fiyatları yüzde 44,3 azalışla 4,46 liraya düştü. Pazarlama sıkıntısı yaşayan üreticilerimiz emeğinin karşılığını alamazken, artan market fiyatları nedeniyle üreticideki bu düşüş tüketiciye yansımada. Limondaki fiyat düşüşünü yüzde 19,5 ile patlıcan, yüzde 12,3 ile patates, yüzde 11,2 ile domates izledi. Üreticide en fazla fiyat artışı yüzde 109,1 ile kuru incirde görüldü. Kuru incirdeki fiyat artışını yüzde 100 ile kuru üzüm, yüzde 74 ile elma, yüzde 64,3 ile kuru fasulye ve yüzde 50 ile havuç takip etti."

Bayraktar, üretici fiyat değişiminin nedenlerine de değinerek, mazot ve gübre desteklerinin artırılmasını istedi.

Ekonomi yönetiminin son çeyrek ajandası yoğun

Ekonomi yönetimini, yarın başlayacak ekim ayı ve yılın son çeyreğinde 12'nci Kalkınma Planı, 2024 bütçesi gibi birbiri ardına açıklanacak veriler başta olmak üzere yoğun bir gündem bekliyor.

3 Ekim'de Merkez Bankası Başkanı Hafize Gaye Erkan'ın, TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu'na, kapsamlı bir sunum yapması planlanıyor.

Aynı gün, Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) eylül ayı enflasyonunu açıklayacak. TÜİK, 10 Ekim'de de ağustos ayı iş gücü istatistiklerini paylaşacak. Bakanlıkların ve kurumların 2024 bütçesine ilişkin hazırlıkları da yoğun bir şekilde devam ediyor. 2024 merkezi yönetim bütçesinin ekimde Meclis'e sunulması gerekiyor.

Bakanlık ve kurumların bütçeleri de önce TBMM Plan ve Bütçe'de sonra Genel Kurul'da görüşülecek. Ekonomi yönetimi, 12'nci Kalkınma Planı hazırlıklarını da sürdürüyor. Planın da ekimde TBMM'ye sunulması bekleniyor.

Veriler paylaşılacak

Ekim ayının yanı sıra yılın son çeyreğinde de ekonomi yönetiminin ajandası yoğun olacak. Merkez Bankası Başkanı Hafize Gaye Erkan'ın 2 Kasım'da yılın son enflasyon raporunu açıklaması bekleniyor. Merkez Bankası, 16 Kasım'da da Finansal İstikrar Raporu'nu paylaşacak.

02.10.2023

TÜİK'in, kasım ayı sonunda yılın üçüncü çeyreğine ilişkin gayrisafi yurt içi hasıla verilerini de açıklaması bekleniyor. Piyasaların yakından takip edeceği bir diğer veri ise Merkez Bankası Para Politikası Kurulu (PPK) toplantıları olacak. PPK'nin, 26 Ekim, 23 Kasım ve 21 Aralık'ta toplanması planlanıyor. Kurul, son toplantısında politika faizi olan bir hafta vadeli repo ihale faiz oranını 500 baz puan artırarak yüzde 30'a çıkardı.

Türkiye'nin dış borç stokunun GSYH'ya oranı %46.5 oldu

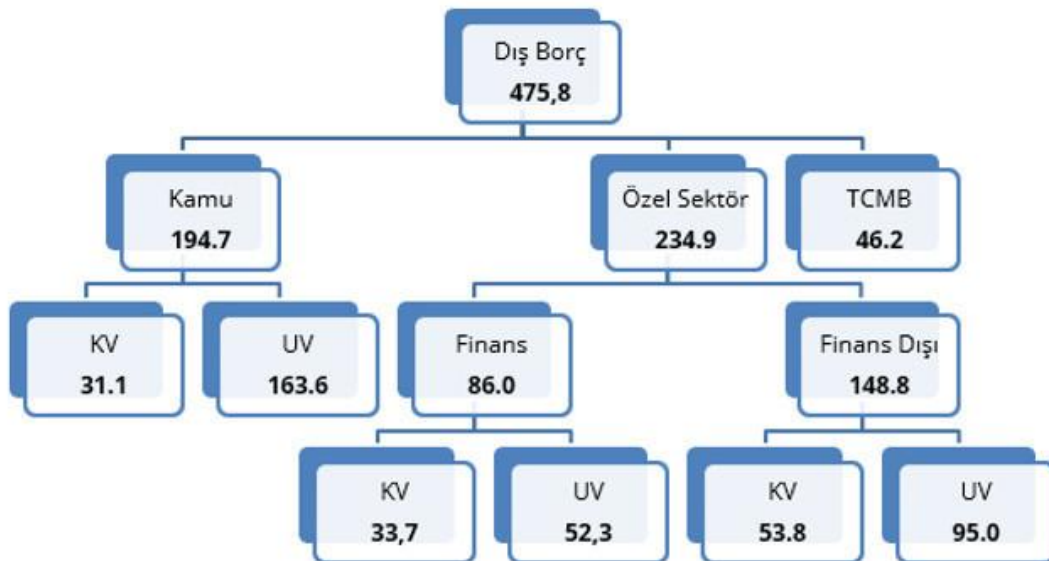
Türkiye'nin Brüt Dış Borç Stoku 2023 ikinci çeyrek itibariyle 475.8 milyar dolar oldu.

Ali Orhan YALÇINKAYA

2023 ikinci çeyrek itibariyle Türkiye'nin Brüt Dış Borç Stoku 475.8 milyar dolar olmuştur. Borcun 194.7 milyar doları kamuya, 234.9 milyar doları özel sektöre aittir. TCMB'nin ise 46.2 milyar dolar borcu bulunmaktadır.

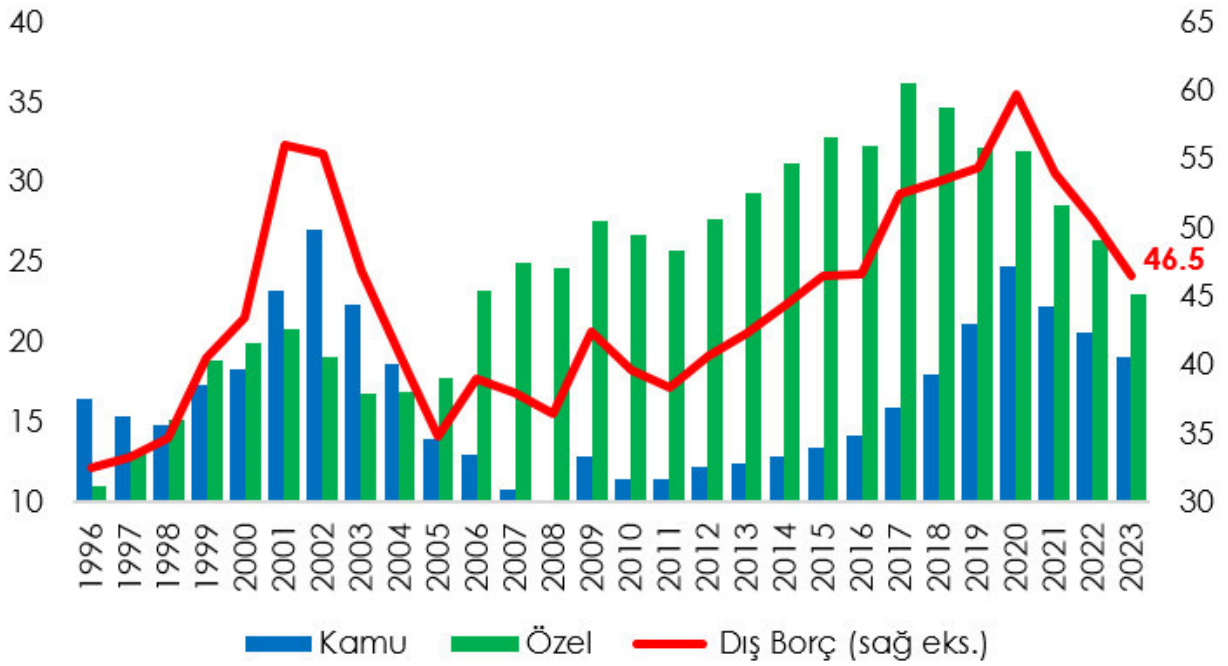
Türkiye'nin Brüt Dış Borç Stoku (milyar USD)

Borcun GSYH'ya oranı 2022 sonuna göre 4.1 yüzde puan azalarak yüzde 46.5'e geriledi. 2022 sonunda yüzde 26.4 olan özel sektör borcunun GSYH'ya oranı ise 2023 ikinci çeyrek itibariyle yüzde 23.0'e geriledi.

Kamunun borcu 2022 sonuna göre 1.5 yüzde puan azalarak yüzde 20.6'dan yüzde 19.0'a geriledi.

Dış Borç Stoku (GSYH Oranı)

2018 yılında 313.8 milyar dolar ile en yüksek düzeyine çıkan özel sektörün borcu bu tarihten sonra azalış eğilimine girerken, kamunun borç stoku ise yükseliş eğilimi gösterdi.

Bütçe dışı fonlar ve döner sermayeli kuruluşlar dahil merkezi yönetim, yerel yönetimler ve işsizlik sigortası dahil olmak üzere sosyal güvenlik kuruluşlarını içine alan AB tanımlı kamu kesimi borç stokunun GSYH'ya oranı 2015 yılında yüzde 27.4'e kadar geriledikten sonra o tarihten sonra artış eğilimine girmişti.

2022 yılı sonunda yüzde 31.7 olan GSYH'ya oranı 2023 ikinci çeyrek itibariyle yüzde 34.0 seviyesine yükseldi.

S&P, Türkiye'nin görünümünü yükseltti

Standard & Poor's (S&P), Türkiye'nin kredi notunu "B" olarak teyit ederken, kredi notu görünümünü "negatif"ten "durağan"a yükseltti. Para politikalarının etkinliği ve bağımsızlığı artarken, Türkiye'nin ödemeler dengesi pozisyonunun, özellikle de TCMB'nin net döviz rezervlerinin güçlenmesi halinde, görünümün "pozitif"e çevrilebileceği belirtildi.

S&P Global, Türkiye'nin kredi notunu "B" olarak teyit etti, görünümünü "negatif"ten "durağan"a revize etti. Piyasalardaki beklenti de kredi notunun "B" olarak teyit edileceği, görünümün "durağan"a yükseltileceği yönündeydi. Fitch de 8 Eylül'de Türkiye'nin kredi notunu görünümünü yükseltmişti.

S&P, Türkiye'nin yeni ekonomi ekibi aşırı ısınmış bir ekonomi, büyük ikiz açıklarla, yüksek enflasyonla ve hızlı para artışıyla karşı karşıya olduğunu belirterek, "Ekonomiyi enflasyondan arındırmak ve doları düşürmek amacıyla Merkez Bankası, yeni liderlik altında, bir haftalık referans repo faiz oranını Haziran ayından bu yana 21,5 puan artırarak yüzde 30'a yükseltti. Mali bozulmayı dengelemek için Hazine dolaylı vergileri uygulamaya koydu." hatırlatması yaptı.

Kredi derecelendirme kuruluşu, siyasi belirsizliğin ortadan kalkmasıyla 2026 yılına kadar yeni ekibin Türkiye ekonomisini dış borçla finanse edilen tüketimden uzaklaştırarak daha dengeli dış ve mali hesaplara ve daha kabul edilebilir enflasyon seviyelerine doğru yeniden dengeleyebileceğine inandığını ifade etti.

S&P, **olumsuz senaryosunda** potansiyel olarak para birimindeki değer kaybının azalmaması ve enflasyonla mücadele politikalarının tersine çevrilmesiyle bağlantılı olarak Türkiye'nin finansal istikrarı veya daha geniş anlamda kamu maliyesi üzerindeki baskının yoğunlaşması halinde, görünümü olumsuzla çevirebileceği uyarısında bulundu.

Açıklamada, "Bu aynı zamanda hükümetin finansman maliyetlerinde hızlı bir artış, daha büyük tekrarlanan bütçe açıkları veya bankacılık sisteminin şarta bağlı yükümlülüklerinin kristalleşmesi yoluyla da meydana gelebilir. Para otoritesinin bağımsızlığına siyasi müdahale, ekonomik uyumu engelleyebilir, döviz kuru ve enflasyon sonuçlarını kötüleştirebilir ve kamu maliyesi ile notları olumsuz etkileyebilir." denildi.

Olumlu senaryoda, para ve finans sektörü politikalarının etkinliği ve bağımsızlığı artarken, Türkiye'nin ödemeler dengesi pozisyonunun, özellikle de TCMB'nin net döviz rezervlerinin güçlenmesi halinde, görünümün "pozitif"e çevrilebileceği belirtildi. Bu senaryoya göre, Türkiye'nin genel dış pozisyonu iyileşerek nota fayda sağlayabilecek.

Kurum, ileriye dönük olarak, hane halkı tasarruf tamponlarının aşındırılması ve döviz kurundaki dalgalanmanın devam etmesi nedeniyle ihracat pazarlarının zayıflamasıyla tüketimin yavaşlamasını bekliyor. Buna bağlı olarak, 2023 yılı için GSYH büyümesinin yüzde 3,5'e yavaşlayacağı, ardından 2024'te yüzde 2,3'e düşeceği tahmin edildi.

Ankara'da bombalı terör saldırısı

İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya, saat 09.30 sıralarında İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü giriş kapısı önüne hafif ticari araçla gelen 2 teröristin bombalı saldırı eyleminde bulunduğunu, 2 emniyet mensubunun hafif yaralandığını bildirdi.

ANKARA (EKONOMİ)

İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya, TBMM'nin açılış gününde Meclis'e çok yakın noktada meydana gelen çatışma ile ilgili sosyal medya hesabından açıklamada bulundu.

Bakan Yerlikaya 2 teröristin bombalı saldırı eyleminde bulunduğu, bunlardan birisinin kendisini patlattığını, diğerinin de etkisiz hale getirildiğini bildirdi.

Söz konusu açıklama şöyle:

“Saat 09.30 sıralarında İçişleri Bakanlığımız Emniyet Genel Müdürlüğü giriş kapısı önüne hafif ticari araçla gelen 2 terörist bombalı saldırı eyleminde bulunmuştur. Teröristlerden biri kendini patlatmış, diğer terörist etkisiz hale getirilmiştir. Açılan ateş sırasında 2 Emniyet mensubumuz hafif biçimde yaralanmıştır. Kahramanlarımıza acil şifalar diliyorum.”

Soruşturma başlatıldı

Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı, Emniyet Genel Müdürlüğüne yönelik bombalı saldırıya ilişkin soruşturma başlatıldığını, olayla ilgili haberlere erişim engeli ve yayın yasağı kararı verildiğini açıkladı.

Başsavcılıktan yapılan yazılı açıklamada, "1 Ekim 2023 tarihinde Emniyet Genel Müdürlüğü giriş kapısına, teröristler tarafından yapılan saldırı nedeniyle Ankara Cumhuriyet Başsavcılığımızca soruşturma başlatılmıştır. Gerçekleştirilen saldırı olayına ilişkin olarak Ankara Nöbetçi Sulh Ceza Hakimliğince erişim engeli ve yayın yasağı kararı verilmiştir." bilgisi verildi.

Ankara'da kontrollü patlatma

Ankara Emniyet Müdürlüğü, İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğüne yönelik bombalı saldırının ardından "kontrollü patlatılacak" şüpheli paketler nedeniyle vatandaşlara paniğe kapılmamaları konusunda uyarıda bulundu.

Ankara Emniyet Müdürlüğü'nün sosyal medya hesabından yapılan açıklamada, "Kızılay ve Emniyet Genel Müdürlüğü çevresinde şüpheli paket olaylarıyla ilgili gerekli güvenlik önlemleri alınarak, bomba imha ekipleri tarafından kontrollü şekilde patlatma yapılacağı" bildirildi.

Açıklamada, "Vatandaşlarımızın paniğe kapılmaması hususu kamuoyuna saygıyla duyurulur." ifadesi yer aldı.

Bakan Tunç'tan açıklama

Adalet Bakanı Yılmaz Tunç, sosyal medya hesabından yaptığı açıklamada, İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü önünde gerçekleştirilen terör saldırısını lanetlediğini belirtti.

Yaralı polisler acil şifalar dileyen Tunç, şunları kaydetti:

"Hain saldırı ile ilgili olarak Ankara Cumhuriyet Başsavcılığımızca derhal adli soruşturma başlatılmıştır. Olayla ilgili görevlendirilen Başsavcivekili koordinasyonunda soruşturma tüm yönleriyle geniş çaplı şekilde sürdürülecektir. Bu saldırılar Türkiye'nin terörle mücadelesine hiçbir şekilde engel olamayacaktır. Terörle mücadelemiz daha da kararlı bir şekilde devam edecektir. Bundan kimsenin şüphesi olmasın."

"Milletimize ve memleketimize geçmiş olsun"

Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) Başkanı Numan Kurtulmuş, sosyal medya hesabından yaptığı açıklamada, bu sabah İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü giriş kapısı önünde düzenlenen terör saldırısında yaralanan polisler geçmiş olsun dileğinde bulunarak, şunları kaydetti:

"Teröristleri ve arkalarındaki güçleri bertaraf etmek için kararlı bir şekilde mücadele eden kahraman güvenlik güçlerimizin ve kurumlarımızın daima yanında olduğumuzu bir kez daha vurguluyoruz. Milletimiz ve devletimiz, hain güçlere fırsat vermeyecek, birlik ve beraberlik içinde mücadelesini sürdürecektir. Milletimize ve memleketimize geçmiş olsun."

02.10.2023

Yaralı polislerin sağlık durumu

İçişleri Bakanı Yerlikaya, Ankara'daki bombalı saldırı girişiminde yaralanan polislerin sağlık durumlarıyla ilgili bilgi verdi.

Bakan Yerlikaya, "İçişleri Bakanlığımız Emniyet Genel Müdürlüğü giriş kapısı önünde meydana gelen hain terör saldırı girişiminde yaralanan kahraman polislerimiz Alim Reis Demirel ve Erkan Karataş'ın tedavileri devam etmektedir. Çok şükür hayati tehlikeleri bulunmuyor. Kahramanlarımıza acil şifalar diliyorum" dedi.

Yerlikaya, terörle mücadelenin aralıksız devam edeceğini ifade ederek, "Zehir tacirleriyle, çetelerle, organize suç örgütleriyle mücadelemiz kararlılıkla devam edecektir" şeklinde konuştu.

Cumhurbaşkanı Erdoğan'dan Meclis açılışında önemli mesajlar

Cumhurbaşkanı Erdoğan, TBMM 28. Dönem 2. Yasama Yılı Açılış Toplantısı'nda konuştu. Sabah saatlerinde Ankara'da yaşanan saldırıya değinen Erdoğan, "İki caninin etkisiz hale getirildiği eylem terörün son çırpınışlarıdır. Vatandaşın huzurunu ve güvenliğine kast eden alçaklar, emellerine asla ulaşamayacaktır" dedi. Yeni anayasa çalışmaları hakkında ise; "Görevimiz yeni ve sivil bir anayasadır" diyen Erdoğan, tüm partileri ve milletvekillerini yeni anayasayı birlikte hazırlamaya çağırdı.

Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) Genel Kurulu 28. Dönem 2. Yasama Yılı, sabah saatlerinde yaşanan bombalı saldırının ardından geniş güvenlik önlemleri altında başladı. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, TBMM Genel Kurulu'na hitap etti.

'CUMHURİYETİMİZİN ÖNÜNDE KAT EDECEK EPEYCE MESAFE VAR'

Erdoğan'ın konuşmasından satır başları şu şekilde:

"Milli Mücadele gibi bir destanı, yokluklar, ihanetler, karanlık hesaplar içinde zafere ulaştıran Meclisimizin, bugün de Türkiye Yüzyılı'nın ufkunu aydınlatacağından şüphe duymuyorum. Cumhuriyetimizin önünde kat edecek hala epeyce bir mesafe olması, bize daha çok işimizin bulunduğunu anlatıyor."

Millet ve onun temsilcileri olarak farklılıklarımızı zenginlik haline dönüştürerek ortak hedeflerimize sıkı sıkıya sarılmamızdır."

'TÜRKİYE'Yİ MEVCUT ANAYASA KAMBURUNDAN KURTARMAK HEPİMİZİN SORUMLULUĞUNDA'

Hamdolsun artık Meclis'in kapısına kilit vurulduğu, milletvekillerinin istiskale maruz bırakıldığı, başbakanların ve bakanların idam sehпасına gönderildiği vesayetlin milli iradeyi hiçe saydığı dönemler geride kalmıştır. Önümüzde yeni bir görev ve yeni bir fırsat var. Bu da ülkemizi, yeni ve sivil bir anayasaya kavuşturmak. Türkiye'yi mevcut anayasa kamburundan kurtarmak hepimizin sorumluluğundadır.

SİYASİ PARTİLERE ÇAĞRI

Sürekli darbe anayasasından şikayet edenler iş somut adım atmaya gelince, ne yazık ki konfor alanlarının dışına çıkmak istemedi. Biz bu konuda sözü ve teklifi olan herkesi yeni anayasa çalışmalarına katılmaları çağrısında bulunuyoruz. Her türlü uzlaşmaya açık davranıyoruz. Teklifi olanı yeni anayasa çağrımıza davet ediyoruz. Türkiye, ülkenin ve toplumun gerisinde kalan değil milletimizin hayali olan, ufkunu açan sivil bir anayasayı hakediyor.

Bu anayasanın 2023 Türkiye'sini taşıyamadığı açıktır. Toplumlar, sadece ortak zaferlerle değil, ortak acılarla da yoğrulur millet olur, devlet olur.

'HAYAT PAHALILIĞI' MESAJI

Milletimizin canını yakan hayat pahalılığını ortadan kaldırmak için ne yapmak gerekiyorsa yapmakta kararlıyız. Ekonominin ruhunu oluşturan güven ve istikrar iklimini bozacak her türlü söz, tutum ve davranıştan uzak durmalıyız.

'TERÖRÜN SON ÇIRPINIŞLARI'

İçeride ve dışarıda son terörist bertaraf edilene kadar, mücadelemizi kararlılıkla sürdüreceğiz. Bu sabah emniyet birimlerimizin vakitli müdahalesiyle iki caninin etkisiz hale getirildiği eylem, terörün son çırpınışlarıdır. 'Bir gece ansızın gelebiliriz' sözü kulaklardan hiç eksik olmasın. Vatandaşın huzuruna ve güvenliğine kast eden alçaklar emellerine ulaşamamıştır, asla da ulaşamayacaktır.

FETÖ ihanet şebekesinin, yaymaya çalıştığı yıkılmadık ayakta durma havası bir çeşit mezarlıkta ıslık çalma gayretidir. Bu ülkede bir daha asla FETÖ yeniden dirilemeyeceği gibi, benzer örgütlerin de yeni ihanetler sergileyebilmesi mümkün değildir.

ALTIN PORTAKAL AÇIKLAMASI

Erdoğan, sansür tartışmaları sonrasında iptal edilen Altın Portakal Film Festivali'ne yönelik "Özellikle sanat öne sürülerek milli iradeye kast edenlerin propagandasının yapılmasını kabul edemeyiz. Kültür sanat gibi insanı yücelten ortak değerlerin insanlık ve demokrasi düşmanların istismar alanı haline dönüşmesine sorumluluk makamında olan bizlerin karşı çıkması hayati öneme sahiptir" dedi.

AVRUPA BİRLİĞİ'NE REST

Türkiye olarak, 60 yıldır kapısında bekletildiğimiz Avrupa Birliği'nden herhangi bir beklentimiz yok. Şayet, bize karşı örtülü bir yaptırım gibi kullandıkları vize dayatması başta olmak üzere haksızlıklarından geri dönerlerse, kendi yanlışlarını düzeltmiş olurlar. Yapmazlarsa; siyasi, sosyal, ekonomik ve askeri olarak bizden herhangi bir beklentiye girme hakkını tümüyle kaybederler.

Artık iyice lafta kalan tam üyelik sürecini sonlandırmak gibi bir niyetleri varsa, işin o tarafı da kendi bilecekleri iştir. Biz, demokrasi, adalet ve özgürlükler noktasında Kopenhag Kriterleri'ni gerekirse Ankara kriterleri yapar, yine yolumuza devam ederiz.

AİHM KARARLARINA SERT TEPKİ

Avrupa Konseyi'nin bir kurumu olan Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin verdiği son kararlar, adeta bardağı taşıran damla olmuştur. Bu karardan cesaret alan terör örgütü mensupları ve yandaşları beyhude yere heveslenmesinler. Maşeri vicdanda zaten mahkum olan FETÖ'cü alçaklara bu karardan ekmek çıkmaz. Bazı ülkelerin etkisi altında kalarak yetkilerini aşan, Türkiye'nin egemenlik haklarını hiçe sayan Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne, sistemin kurucu üyesi İngiltere bile tahammül edememiştir.

Aylık enflasyonu düşürüp yüzde 5'e bağlıyoruz!

Alaattin AKTAŞ

02 Ekim 2023 Pazartesi

Enflasyonda o nasıl temmuz ve ağustosta öyle! Temmuzda yüzde 9.49, ağustosta yüzde 9.09 artış! Yaz aylarında görülmedik oranlar...

Aslında yalnızca yaz ayları için değil, 2021'in aralık ayının yüzde 13.58'lik "**altın**" madalyalı oranı ile 2022'nin ocak ayının yüzde 11.10'luk "**gümüş**" madalyalı oranından sonra gelen ve adeta "**bronz**" madalyayı paylaşan oranlardı bunlar.

Ama sanki bu yüksek oranların üstesinden geldik ya da gelmek üzereyiz!

Şimdi birileri çıkıp "**Enflasyonu yarı yarıya düşürdük**" dese, başı ağrımaz.

Çünkü TÜİK'in yarın açıklayacağı eylül ayı enflasyonu muhtemelen yüzde 5 dolayında gelecek. (Ekonomi 21 Eylül 2023)

Her ne kadar enflasyonda aydan aya iniş ve çıkışlar olur, bunlar ikinci öncelikli oranlardır ve bakılması gereken yıllık düzeydir ama olsun; bu sefer de aylık orana bakıp övünürüz.

İTO'nun öncü göstergesi

İstanbul Ticaret Odası eylül artış oranını yüzde 5.5 olarak açıkladı. Bu TÜİK'in oranına ilişkin tahminlerle uyumlu bir oran. TÜİK'ten de yarın yüzde 5 dolayında, en fazla artı-eksi yarım puanlık bir marj içinde yüzde 4.5-5.5 arası bir oran gelmesi beklenir.

Bakar mısınız, yüzde 5 dolayındaki bir oranı bile neredeyse başarı ve enflasyonun gerilemesi olarak okuyacak duruma geldik ya da birileri geldi.

Eylül oranı yüzde 5 düzeyinde açıklanırsa, yılın üçüncü çeyreğindeki toplam artış yüzde 25.4'ü bulacak. Evet üç aydaki; temmuz, ağustos ve eylül toplamındaki artış yüzde 25.4'ü bulacak. Hadi yuvarlayıp 25 diyelim!

02.10.2023

Dikkat edin, bu “**enflasyonla mücadele edilen**” ya da “enflasyonla mücadeleye girilen” bir dönemin oranı!

Halının altına süpürülen sorunlar ortaya döküldükçe böylesine bir tablo ortaya çıkmasından kaçış yok.

Neydi o sorunlar; en başta gelen tabii ki kurun mayıs seçimleri öncesinde sabit tutulmasıydı. Bunda başarılı da olundu ama ne pahasına bu başarının sağlandığı haziranla birlikte görülmeye başlandı.

Dolar kurundaki aylık ortalama artışlara bakın!

Haziran yüzde 17.2, temmuz yüzde 14.6, sonra hız kesiliyor ve ağustos yüzde 2, eylül ise sıfır.

Hazirandaki o rekor artışın TÜFE’ye yansımalarını temmuzda gördük.

Temmuzdaki artış büyük ölçüde hem o aya, hem ağustosa yansıdı.

Etki giderek zayıflıyor ve eylülde daha da azaldı.

İşte dövizin etkisinin giderek azalmış olmasının da avantajıyla aylık enflasyonu yarı yarıya indirebiliyoruz ya...

Dövizin artış hızı böylesine düşmüşken, biraz sonra değineceğiz, akaryakıttaki zam oranı da görece çok azken nasıl oluyor da eylülde yine de yüzde 5 gibi bir oran bekleniyor, sorusu gündeme gelebilir.

Merkez Bankası’nın da hep dikkat çektiği gibi hizmet fiyatlarında bir katılık var. Bir diğer etken de okulların açılmasıyla birlikte bir seferlik olarak eylülde yapılan harcamalarda yaşanan hızlı artış.

Kısmen bu ay, ağırlıkla da önümüzdeki aylarda ısınma harcamaları artacak ve doğalgazın TÜFE’de dikkate alınma yönteminden dolayı enflasyonda yeni bir ivmelenme görebileceğiz.

Akaryakıt fiyatları artışı sınırladı

Eylül artışının en azından önceki iki ayın yarısı düzeyinde kalacağına dönük tahminlerin temelinde yatan en belirgin etkenlerden biri kur artışının durması, diğeri ise akaryakıt fiyatlarındaki artışın büyük ölçüde hız kesmesi.

Ay ortalamasındaki fiyatlara göre eylülde benzin ağustosa göre yüzde 1.77, motorin yüzde 4.91, LPG ise yüzde 7.82 zam gördü.

Akaryakıt zamlarının zamanlaması

Akaryakıt fiyatlarındaki değişimden söz etmişken bir detaya vurgu yapmakta yarar var. Kimi zaman ayın son günleri indirime gidildiğinde bu zamanlamanın o ayın fiyat artışını düşük göstermek amaçlı olduğu dile getiriliyor. Ya da enflasyon oranı açıklandıktan hemen sonraki zamlar, "**Bakın enflasyon açıklandı, şimdi zam yapılıyor**" diye yorumlanıyor.

Bu yorumlar tümüyle yanlış. Fiyat endeksleri hesaplanırken ay sonlarındaki fiyatlar kıyaslanmıyor. Kimi kalemler için ayda bir kez, kimileri için ayda dört kez fiyat derleniyor ve elde edilen ortalama fiyat, önceki ayın ortalamasıyla kıyaslanıyor.

Akaryakıtta ise tüm günlerin aritmetik ortalaması alınıyor, üstelik günlük satış miktarı da göz önünde bulunduruluyor. Dolayısıyla akaryakıtta örneğin ayın son günü geçerli olacak bir indirim, o ayın ortalama fiyatını ancak 30'da 1 oranında etkileyebilir, yani etki neredeyse sıfırdır.

Dokuz aylık yüzde 50 olacak

Eylül oranının yüzde 5 gelmesi durumunda tüketici fiyatlarındaki yıllık artış 62'yi bulacak. Aylık yüzde 5'lik oranla dokuz aylık artış da yüzde 50'yi aşacak.

Dokuz aylık artışın yüzde 50 olması durumunda 2023'ün yüzde 65'lik tahmini için yalnızca yüzde 10'luk (15 değil) bir marj kalacak.

Üç aylık yüzde 10'un aylık ortalama karşılığı ise yüzde 3.2.

İki ay üst üste yüzde 9'un üstündeki oranlardan sonra eylülde (muhtemelen) yüzde 5'e indikten sonraki üç ayı ortalama yüzde 3.2 ile geçmek ne kadar mümkün olacak?

Çok zor olacağı ortada. Aylık artışların son çeyrekte yüzde 5 dolayında oluşacağını, böylece yıllık gerçekleşmenin yüzde 74'e yaklaşacağını söylemek mümkün.

Kaldı ki her ne kadar yıl sonu tahmini yüzde 65 olarak dile getiriliyorsa da sanki ekonomi yönetimi de yıllık bazdaki artış oranının seçime kadar yükseleceğini bekliyor.

Hem zaten bir süre önce enflasyonun 2024'ün ortasından sonra düşmeye başlayacağı dile getirilmedi mi... Yani yine baz etkisine bel bağladık.

2024'ün temmuzu geride kaldığında yıllık orandan bu yılın temmuzundaki yüzde 9.49, ağustos geride kaldığında ise yine yıllık orandan bu yılın yüzde 9.09'u çıkacak. Böylece yıllık artış oranı gerileyecek.

Ne güzel değil mi! Tüm derdimiz yıllık oranın ne olduğu. Bu biraz "**Vücudunun şurasında tümör var ama sevinebilirsin bak büyümüyor**" demek gibi. O tümör

02.10.2023

oraya girdi, yerleşti ve nefesini kesmeye devam ediyor, ama seviniyorsun,
“**Ölmüyorum**” diye...

Etiketler şiştikçe şişmiş, bir malın fiyatı 10'dan 15'e çıkmış; artık 14'e inmesi hiç mi hiç mümkün değil ve işte 15'te duruyor diye bundan memnun olacakmışız. Kaldı ki 15'te durduğu da yok ya...

Yabancıların yatırımı, teknolojisi, malı, parası...

Ferit Barış PARLAK

02 Ekim 2023 Pazartesi

Yabancıların doğrudan yatırımları çok önemli... Bakan Şimşek'in yabancı yatırımcı çekmek için yaptığı/yapacağı yurtdışı girişimleri de...

***

Yanı sıra... Öncelikli işlerimizin olduğunu gösteren fotoğrafları görmek ve çözüm için adımları hızlandırabilmek de önemli...

***

Önceki gün, bir sanayi şehrimizde, sanayicilerle sohbet ediyoruz... Onlarca sanayici (mevcut yatırımcılarımız) umutlu bir bekleyişte!!!

***

Neden mi? O şehirde bulunan yüzlerce okul arasında; Bir-iki tane meslek okulu var diye... Ve... Bu bir-iki okul, "60 makine teknikeri mezun verecek" diye! (Bütün şehirlerimizde aynı fotoğraf)

***

Yarın enflasyon oranı açıklanacak... Sadece arz/talep dengesizliği veya üretim maliyetleri fiyatları yükseltmiyor...

Siyasal, sosyal ve ekonomik politikalara güvensizlik ve beşeri/finansal kaynak beklentilerindeki bozulma da, "fiyatları önden yükseltme" gibi normal olmayan alışkanlıklar kazandırıyor... Zaten: Arz/talep dengesizliğinin ve ithal ürün gereksiniminin temelini de bu güvensizlik ve beklentilerdeki bozulmalar güçlendiriyor...

02.10.2023

VELHASIL...

“Üretmek/İhracat için sipariş almaktan korkuyorum; çünkü o siparişi üretecek eleman bulmakta zorlanacağım” diyen bir sanayicin varken...

***

“Genç, dinamik, iyi eğitilmiş nüfusa sahibiz” diyerek, uzaklardan gelmeye ikna edeceğimiz yatırımcı, hangi elemanla geliştirip/üretecek?

***

On bininci kez tekrarlayalım: Enflasyondan cari açığa tüm sorunların çözümü için, gençlerin teknik altyapısını geliştirmemiz gerekiyor...

***

Teknik altyapısı olan ülkeler mi? Zaten yabancıların teknolojisine/parasına/ malına ihtiyaç duymuyor...

Abdulkadir Selvi

Ankara'daki terör saldırısı ve Meclis'ten notlar

Ankara'da güne canlı bomba eylemiyle başladık.

İlk önce Kızılay tarafında bir patlama olmuş, ardından silah sesleri duyulmuş haberi geldi. Zaman ilerledikçe işin rengi belli oldu. İçişleri Bakanlığı'na yönelik canlı bomba eylemi olduğu ortaya çıktı. Bu kez korkulan olmadı. PKK'nın canlı bomba saldırısı polislerimizin dikkati sayesinde önlendi.

Meclis'in açılışına giderken Merasim Sokak önünden geçip, İçişleri Bakanlığı tarafından giriş yaptım.

Merasim Sokak'ta masum sivillerin hayatını kaybettiği bombalı eylem gerçekleşmişti. Olay yerine gittiğimde hâlâ yanmış insanların kokusu geliyordu. Bu kez de aynı şeyi hedeflediler ama başaramadılar. Hevesleri kursaklarında kaldı. Polislerimiz canlarını yok sayarak iki teröristi etkisiz hale getirdi

MECLİS'İN AÇILIŞINA AYARLI

Elbette ki güvenlik birimlerimiz tarafından Ankara'nın ortasına kadar gelip, bu eylemi nasıl gerçekleştirdikleri araştırılıyor. İlk tespitler teröristlerin Meclis'in açıldığı 1 Ekim'de eylemi gerçekleştirmek için talimat aldıklarını gösteriyor. Kayseri'de bir veterineri şehit edip, aracını gasp ederek 1 Ekim sabahı Ankara'ya ulaşmaları, doğrudan PKK lideri Murat Karayılan'a bağlı, "Ölümsüzler Taburu"nda yer almaları, bu saldırının Meclis'in açılışına göre hazırlanmış tarih ayarlı bir saldırı olduğunu gösteriyor.

SURİYE'DE 30 KM DERİNLİK YETMİYOR

Türkiye, Suriye'nin içinde ne arıyor diyenlere bu saldırı gereken cevabı veriyor diye düşünüyorum. Görünen o ki alınan tüm tedbirlere rağmen teröristler Suriye'den Türkiye'ye geçiş yapabiliyorlar. Bu teröristler de silahlarıyla birlikte Kayseri'ye kadar gelmişler. Türkiye artık 30 kilometre güvenlik hattıyla yetinmeyebilir. Bu hat daha derinlere taşınabilir. Bir gece ansızın beklenen harekât yapılabilir. Geniş çaplı bir harekât olur mu bilmem ama bu olaydan sonra F-16'lar dün gece terör inlerini vurdu. PKK'ya gereken ders verildi.

BİR GECE ANSIZIN

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Meclis'i açış konuşmasında en çok alkışı alan sözleri, "Atacağımız yeni adımlar sadece hazırlık, zaman ve ortam meselesidir. Bunun için bir gece ansızın gelebiliriz sözü kulaklardan hiç eksik olmasın" oldu. Erdoğan derse yapar. Türkiye isterse girer.

Zaten Cumhurbaşkanı 20 sayfalık konuşmasında bir yerde yazılı metin dışına çıktı. O da Ankara'daki terör saldırısıyla ilgili bölümdü. "Bu sabah, emniyet birimlerimizin vakitli müdahalesi neticesinde iki caninin etkisiz hale getirildiği eylem, terörün son çırpınışıdır. Vatandaşın huzuruna ve güvenliğine kast eden alçaklar, emellerine ulaşamamıştır, asla da ulaşamayacaktır" dedi.

KILIÇDAROĞLU AYAĞA KALKMADI

BU notları paylaştıktan sonra Meclis'in açılışı nedeniyle düzenlenen törenden gözlemlerimi paylaşmak istiyorum. Cumhurbaşkanlığı seçimini kazanan Erdoğan kürsüde, kaybeden Kılıçdaroğlu ise locadaydı. Kılıçdaroğlu, Cumhurbaşkanı Erdoğan Genel Kurul salonuna girince ayağa kalkmadı. Seçimden sonra Meclis milletvekili yemini için toplandığında da Kılıçdaroğlu yine ayağa kalkmamıştı. Kılıçdaroğlu'nun hemen yanında oturan Temel Karamollaoğlu ayağa kalktı ama Kılıçdaroğlu ayağa kalkmadığı gibi Erdoğan konuşurken, gergin bir yüz ifadesiyle karşıya bakmayı tercih etti.

İYİ PARTİLİLER AYAĞA KALKTI

Cumhurbaşkanı salona girince CHP ve HDP dışında tüm partiler ayağa kalktı. İYİ Parti'de önce Adnan Beker ayağa kalktı sonra İYİ Parti grubunun tamamı Cumhurbaşkanı'nı ayakta karşıladı. İYİ Parti yeni dönemde CHP ve HDP'nin arkasına takılmayacağını gösterdi. Doğru olanı yaptı. Erdoğan nefreti ile muhalefet yapılırmı? Meclis kürsüsünde konuşan kişi Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı. Millet Erdoğan'ı seçmiş. Kılıçdaroğlu'nu seçse o salona Cumhurbaşkanı olarak Kılıçdaroğlu girseydi ona karşı da ayağa kalkılması gerekirdi. Çünkü Cumhurbaşkanı millet iradesini temsil ediyor. Devletin birlik ve bütünlüğünün sembolize ediyor. Kılıçdaroğlu Erdoğan'ın şahsına değil millet iradesine saygısızlık yapıyor.

ÖZGÜR ÖZEL İSTİFA ETMİYOR

Kılıçdaroğlu locadaydı ama rakibi Özgür Özel, Meclis sıralarında grup başkanlığı koltuğunda oturuyordu. CHP içinde bir grup Özgür Özel'in grup başkanlığını bırakmasını istiyor. Hem Kılıçdaroğlu'na rakip hem Meclis'te Kılıçdaroğlu'nu temsil ediyor diye eleştiriler var. Bu koltuk ne kadar tatlı bir şeymiş. Bir kez oturan bir daha kalkmak istemiyor. Özgür Özel'in hafta içinde CHP Grup Başkanlığı'nı bırakması bekleniyordu. Hatta yerine geçecek isimler bile konuşuluyordu. Ama Özgür Özel, Kılıçdaroğlu ile konuştuğunu, istifa etmeyeceğini açıkladı. Fiilen bırakacaktı ama resmi olarak istifa etmeyecekmiş. Böyle bir komedi olur mu? CHP'deki sorunlar önemli ölçüde Kılıçdaroğlu'nun iradesizliğinden kaynaklanıyor. Ekibine Özel'in istifa etmesini söylüyor. Ama Özgür Özel'le konuşunca bırakmana gerek yok diyor. Bu da işleri içinden çıkılmaz hale getiriyor.

KOLTUK TATLI GELDİ

Bu işin bir de öteki yüzü var. Bunlar işlerine gelince milletin seçtiği Cumhurbaşkanı'nın koltuğunu bırakması için çağrı yaparlar ama kendileri siyasi etik kurallarına aykırı bir şekilde oturdukları koltuklarını terk etmemekte kararlılar.

DAVUTOĞLU NE YAPTI

Ahmet Davutoğlu da Meclis'teydi. Kılıçdaroğlu ve Karamollaoğlu'nun olduğu locada değil, eski başbakanlara ve Meclis başkanlarına ayrılan bölümden izledi. Eski Meclis başkanları Cemil Çiçek, Bülent Arınç, Binali Yıldırım, Mustafa Şentop ve İsmet Yılmaz da aynı locadaydı. Ama Davutoğlu'na karşı mesafelilerdi. Zaten Davutoğlu da yalnız bırakılmayı hissetmişti. Gergin bir hali vardı. Ne oldu Ahmet Bey, değdi mi? Bu parti seni başbakan yaptı. Şimdi selam verecek bir dost bulamıyorsun. Davutoğlu yine de Kılıçdaroğlu gibi hareket etmedi. Erdoğan salona girince ayağa kalktı.

DİPLOMATİK LOCADA HAVA NASILDI

MECLİS'in açılış törenlerini hep izlerim. Diplomatik loca bu kadar dolu olmazdı. Bu kez diplomatik misyon temsilcileri locayı tamamen doldurmuştu. Erdoğan konuşurken locada ses çıkmıyordu. Pür dikkat dinliyorlar ve zaman zaman not alıyorlardı. Tabii uluslararası sorunlar hakkında Erdoğan'ın ne diyeceğini tüm dünya merak ediyor.

YENİ ANAYASA YAPILIR MI

Cumhurbaşkanı'nın konuşması TV'lerden canlı olarak yayınlandı. O nedenle ayrıntıya girmek istemiyorum. Erdoğan'ın konuşmasının ana teması yeni anayasaydı. Erdoğan, "Yapıcı bir anlayışla yeni anayasa çağrımıza katılmaya davet ediyorum" dedi. Erdoğan, muhalefete kaçacak bir alan bırakmadı. Yeni anayasa ile Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'nde iyileştirmeler yapılabileceğini söyledi.

Erdoğan yeni anayasa çıkılışla muhalefeti köşeye sıkıştırarak ama ben bu Meclis'in yeni anayasa yapacağı konusunda umutlu değilim.

İbrahim Kahveci

Sanal-Yalan Dünya!

Kasadan tek kuruş çıkmıyor...

KÖİ ihaleleri için söylenen bu sözü hatırlıyor musunuz? Bu sözün gerçek olup olmadığını kim sorguluyor?

Mesela Osmangazi Köprüsü... Günlük 40 bin araç garantisi verildi ve bizler hep bu garantinin dolup dolmadığını tartışıyoruz. Oysa Osmangazi Köprüsü'nde araç başına fiyat 50 doları çoktan aştı.

Prof. Dr Uğur Emek yeni güncelleme fiyatının araç başına 1.416 TL olduğunu hesaplıyor. Ama geçen araçlardan 190 TL alınıyor.

Bu ne demek biliyor musunuz? Geçen araç sayısı garantiyi doldursa bile Devletimizin (yani Türk Milleti'nin) kasasından KÖİ müteahhidine araç başına 1.226 TL ödeniyor.

Basit 4 işlem hesabı ile gidelim: Günlük 40 bin araç yıllık 14.6 milyon araç ediyor. Ve garanti sayısı dolsa bile her bir araç başına kasamızdan 1.226 TL çıktığına göre DEVLETİN müteahhide sadece 1 yıllık ödemesi 17 milyar 899 milyon 600 bin TL...

Şimdi sorun bakalım: “**Kasadan tek kuruş çıkmıyor**” sözü gerçek mi?

***

Gerçek ile söylemlerin ne kadar zıt olduklarını aslında cümle alem biliyor. Özellikle İSLAMİ CAMİA! açısından bu bilgiler bilinmesine rağmen bir değer ifade etmiyor. Çünkü cübbeli-uzun sakallı kimseden bu konuları duyamıyoruz.

Çünkü onlar duymuyor-görmüyor-bilmiyor diye bilinen 3 maymun ayağındalar. Veya Peygamber Efendimizin söylemi ile ifade edersek “Dilsiz Şeytan” durumunda bir şeydeler...

O nedenledir ki ülkemizde GERÇEK hükmünü yitirmiş ve **gerçeklik dışı bir yalan-sanal dünya** kurulabilmiştir. Bu yalan-sanal dünyanın kuruluşu da maalesef İslami söylemler ve vaizler eşliğinde kurulmuştur.

02.10.2023

***

Gerçek ve yalan-sanal dünya aslında ilk somut meyvesini 2008-09 küresel krizde kendini göstermişti.

Biliyorsunuz o kriz küreseldi ve gelişmiş ülkeleri vurdu. Ama Türkiye de o krizden emsallerine göre çok ağır yara aldı. Bir çok gelişmekte olan büyümeye devam etmesine rağmen Dünya Bankası diyor ki "Türkiye 2009 yılında %4,82 küçüldü"

Bizler ne dedik "**Kriz teğet geçti**"

Ne kadar gerçek dışı bir söz...

Bakınız 2001 krizi yıl içinde başladı ve 2001 sonunda bitti. Buna rağmen elektrik tüketimi sadece %1,76 azalmıştı. Oysa 2009 yılında elektrik tüketimi %1,82 azalarak 2001'den daha şiddetli kriz yaşadığımızı gösteriyor. Hatta size şunu söyleyeyim: TEİAŞ verilerine göre **net elektrik tüketimi 2001 yılında %1,2 azalırken 2009 yılında %3,1 azalmıştır**. Gerçek tüketim ve gösterge budur.

2001 krizinden daha ağır krizi dahi "teğet geçti" diye satabilmişsek bizden daha sanal-gerçek dışı dünyayı kim kurabilir ki?

***

Gelelim bugünün asıl meselemize...

Bu gerçek dışı sanal-yalan dünya bize ne getirdi?

Biliyorsunuz ki GSYH verileri AK Parti döneminde iki kez kağıt üstünde revize edilerek artırıldı. İlki 2006 yılında 400 milyar dolar olan GSYH 526,4 milyar dolara çıkartıldı. İkincisi ise 2015 yılında 526 milyar dolarlık seriden devam eden GSYH 719,6 milyar dolardan 861,9 milyar dolara yükseltildi. Böylece toplamda GSYH 268,6 milyar dolar kağıt üzerinde artırılmış oldu.

Bu sanal GSYH artırımları çok önemli. Çünkü vergi yükümüz bu sanal artırımları dikkate alarak yapılıyor. **Milli gelir sanal artıyor ama vergisi gerçek...**

Bakınız bir basit hesap ile ifade edeyim: 1998-2014 arası GSYH ilk revizyon sonrası %79,6 artmış görülüyor. Ama ikinci revizyonla bu büyüme oranı %103,7'ye çıkıyor.

Bunu bir başka şekilde verelim: 1998-2014 yılları içerisinde elektrik tüketimi %126,9 artarken eski seriye göre büyüme yüzde 79,6 oranında oldu. Yeni GSYH serisine göre de büyüme %103,7 oranında gerçekleşti. Burada elektrik tüketimi-büyüme ilişkisine bakınız.

02.10.2023

Şimdi gelelim 2014 sonrası döneme:

2014-2022 yılları içinde elektrik tüketimi %30,3 artıyor ama GSYH büyümesi %46,6...

Eskiden büyümenin çok daha üzerinde artan elektrik tüketimi artık büyüme karşısında bırakın artışı daha gerisinde bile kalıyor.

Yani eski GSYH hesabına göre yüzde 20'li seviyelerde çıkması gereken büyüme oranımız şimdi yüzde 46,6 çıkmış... Hayret...

Ama durun bunun size ve ailenize dokunuşu var... Asıl mesele bu sanallığın reel faturasıdır. Yazımız buna doğru ilerliyor... Sabır

***

2015-2016 yılları ortalamasına göre bazı ürünlerin ortalama fiyatına bakalım:

Pirinç 6,41 lira; dana eti 37,12 lira; beyaz peynir 19,52 lira; zeytinyağı 26,32 lira; domates 2,25 lira; patates 1,64 lira; kuru fasulye 7,35 lira; kiralara 677,9 lira; tüp gaz 64,13 lira; no-frost buzdolabı 2.057,8 lira; çamaşır makinesi 1.248,4 lira; diş dolgu ücreti 108,0 lira; benzinli otomobil 52.158 TL; dizel otomobil 70.901 lira; motorin 3,85 lira, benzin 4,52 lira; Belediye otobüsü ve dolmuş ücreti 1,86 lira...

Bakınız bu ürünlerin yeni fiyatlarına baktım: Nerede ise hepsinin yanına bir sıfır daha eklenmiş durumda.

Kimi 7-8 kat kimi 12-15 kat artmış. 2015-16 fiyatlarına göre bugün toplam ürün fiyatları yaklaşık 10 kat civarı artış göstermiş...

Kendinize bir sorun bakalım: 2015-2016 aylık geliriniz 2023 yılı itibari ile 10 kat arttı mı?

Bakın Türk-İş bile açlık sınırının 2015-2016 fiyatlarına göre 10 kat arttığını ilan ediyor (1.337 liradan 13,334 liraya). Yani satın aldığınız-geçindiğiniz ürünlerin fiyatı 2015-2016 yıllarına göre yaklaşık olarak 10 kat arttı ama gelirler arttı mı? Büyük kısım buna hayır diyecektir...

Ben size ortalama emekli maaşı üzerinden söyleyeyim: 2015-16 yıllarında ortalama emekli maaşı 1.212,6 liradan 2023 ilk yarısında 6.665 liraya çıkmış. Yani 12 bin liranın üzerine çıkması gereken maaşlar 6.665 lirada kalarak 5,5 kat artmış.

Bunu sadece emekli maaşlarından bakmayın... SGK'nın ortalama ücreti de şirketlerin çalışanlarına bu ücreti vermediğini gösteriyor.

02.10.2023

Haziran 2016'da ortalama aylık brüt ücret 2.530 liradan Haziran 2023'de 17.690 liraya yükselmiş. Burada asgari ücret artışı 8,4 kat olmasına rağmen ortalama ücret artışı 7,0 katta kalmış.

Yani asgari ücret dışında kalan ücretlerde artış oranı emekli maaşlarındaki gibi 5-6 kat arasına sıkışmış.

Bu ne anlama geliyor?

İslami söylemlerle kurulan «**Sanal-Yalan Dünya**» hem ücret olarak hem de vergi olarak **Türk Halkının sırtına feci şekilde yükletilmiş**. Ama resmi enflasyona göre artırılan ücretler bu fiyat artışlarının oldukça gerisinde kalmış.

O nedenle bugün bana en büyük günah nedir diye sorarsanız ilk cevaplarımdan biri şu olacaktır: **Gerçekliği yansıtmayan resmi veriler eşliğinde fakirleştirilen Milletin hakkıdır.**

İyi ama Millet bu hakkın peşine koşuyor mu? Millet hakkını arıyor mu?

İHA-SİHA yaptık ya; köprü otoyol yaptık ya...

Onlarla yetinin.. Afiyet olsun, geçmiş olsun.

Sanal-Yalan dünyanın fakirleşen toplumuna da bu yakışır.

